

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

73. Ronsardvs furtim in mensa sublegendo cochleare argenteu[m] Nobili cuidam, peccat mortaliter, teneturque ad restitutionem saltem locis facris, vel pauperibus faciendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

valore, quem res habet, non tempore contractus, sed tempore traditionis) non esse universaliter veram, cum ob prædictas circumstantias res post aliquod primùm tempus tradenda iustè nunc minoris æstimetur; quantumvis aliàs sine interuentu taliũ circumstantiarũ non sit absolutè admittendum, res post aliquot primùm menses tradendam minoris fieri, quàm quæ præsens traditur, vt voluit Lessius *loc. cit.* Vnde in nostro casu ob defectum similium circumstantiarum nulla est paritas.

LXXIII. *Ronsardus cum ante aliquot annos apud Nobilem quemdam Dominum pranderet, valde arrisit ipsi cochleare quoddam argenteum affabrè factum, cuius cupidine victus sublegit illud, nec aliquando furti huius se accusauit. Nunc verò post accuratam conscientiæ discussionem illius memor restituere prædictum cochleare cupit vno saltem Philippeo æstimatum, sed nulla apparet occasio. Queritur. 1. Vtrum Ronsardus furando cochleare illud peccauerit mortaliter? 2. Vtrum id ipsum reseruare sibi possit, cum nec Domino nec heredibus huius restituere possit?*

Videtur Ronsardus non peccasse mortaliter. Ita Rodriquez *in summa* t. 5. c. 118. & plurimum opinione Sotus *de just. q. 3. art. 3. ad 3.* ad notabilem furti quantitatem duos aureos absolutè requirentes, quos saltem respectu opulentorum sequuntur Syluester, Angelus, Layman

man & alij. Vnde etiam Ronfardus non tenetur sub mortali ad restitutionem: imò nec sub veniali; nam ex plurium sententia posset idem cochleare inuentū sibi retinere, si istud Domino suo restituere nequeat. Ergo & furto ablatum; est quippe par ratio vtriusque, vt docet Caramuel *in Theolog. fundamentali fundamento* 59. §. 4. n. 1259. saltem si bona per vsuram & simoniam acquisita excipiantur.

Resp. 1. Ronfardum furando Nobili illi cochleare vno Philippeo estimatum peccasse mortaliter. Ita Molina *de iustit. Diss.* 685. Vasquez *Opusculo de restit. c. 5. dub. 5.* Rebelus, Filiuc. Bonacina, Malderus, & post plures alios Diana P. 2. tr. 17. *resol.* 57. qui omnes notabilem seu grauem quantitatem, quæ mortale furtum constituat, desumendam docent ex damno graui personæ illius, cui res sua auferitur, quod damnum fieri aiunt, si prædicta persona tantâ quantitate priuetur, quæ vel ad sustentationem illius per vnum diem communiter sufficiat; vel ad notabilem vitæ agendæ vtilitatem communi iudicio conferat, sicuti conducere potest etiam ditissimis Regibus & Principibus vnus aureus: mediocriter diuitibus (inter quos sunt Nobiles) vnus florenus; diuitibus ita præcisè, vt non egeant (quales multi sunt opifices) medius florenus: demum mendicantibus (quibus nonnulli operarij accensentur) tres
aut

aut quatuor pasci. Ratio huius vniuersalis doctrinæ est, quia bona fortunæ commoditatibus vitæ inserviunt. Ergo rectissime ab eorum notabili defectu notabile damnum desumi, æstimarique potest, idque pro diuersitate hominum diuersum. Iam ad propositum nostrum subsumimus. Atqui notabilem defectum in bonis suis patitur Nobilis ille per ablationem cochlearis argentei vno Philippo æstimati; quia vnus Philippus ad notabilem vitæ agendæ utilitatem communi iudicio conducere ipsi potest. Ergo notabile inde ac graue damnum eidem in bonis suis inferitur. Ergo materia ista fortio sublata sufficit ad furtum mortale constituendum.

Resp. 2. Ronfardum teneri ad restitutionem saltem sacris locis, aut pauperibus faciendam. Ita omnes, & definitur ab Alexandro Papa III. *c. cum tu. de usuris*. Idem habetur *c. cum sit. de iudicis*, quæ jura, ait Palao Tom. 7. *sue Theologiæ Mor. Disp. 1. num. 18. §. 8 n. 3.* locum habent non solum in acquisitis per usuram & simoniam (de quibus expressè loquuntur) sed per quamcunque aliam iniustitiam ex recepta consuetudine, & communi Doctorum consensu, quod secus est de bonis inuentis. *Atque sic patet etiam ad ea, quæ in contrarium sunt adducta.*

LXXIV. Rodopianus rusticus confitetur peccata sua, & nullum addit numerum in mortalibus, quem